

ACTA DIURNA

Билтен Правног факултета Универзитета у Београду Број 15, фебруар / март 2007.

Правни факултет – тим који побеђује!

Тим Правног факултета који је на међународном такмичењу у Бечу освојио III место

Издавач
Правни факултет
Универзитета у Београду

За издавача
проф. др Мирко Васиљевић

Уредник
доц. др Војислав Станимировић

Секретар
мр Милена Ђорђевић

Технички секретар
Наташа Симовић

Припрема и штампа
Досије

Прилоге, фотографије и сугестије за Билтен Правног факултета можете достављати електронском поштом мр Милени Ђорђевић на адресу: milena@ius.bg.ac.yu, или на дискети Наташи Симовић до 1. у месецу за догађаје из претходног месеца.

ISSN 1820-3981

Студенти Правног факултета Универзитета у Београду **освојили су треће место** на овогодишњем такмичењу из Међународног привредног права и Арбитражног права – *Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot*, које је у периоду од 28. марта до 6. априла 2007. године одржано у Бечу. Београдски студенти су на овај начин показали да се својим знањем, способностима и стеченим вештинама налазе на висини најбољих светских правних факултета, а београдски Правни факултет да се на њему Међународно привредно право и арбитража изучавају и предају по високим светским стандардима.

На овом такмичењу које представља својеврсно светско првенство у Међународном трговинском праву учествовало је 177 факултета из 51 земље света.

Садржај

- 1 Правни факултет – тим који побеђује
- 5 О корупцији на универзитету
- 7 Научни скупови у иностранству
- 9 Научни скупови у земљи
- 9 Гости на предавањима
- 10 Општи семинар
- 12 Факултетски живот
- 14 Међународна сарадња
- 14 Награде и признања
- 15 Темпус пројекат
- 16 Moot Court
- 19 Вести из библиотеке
- 20 Нове књиге
- 21 Студентски живот
- 22 In memoriam

Такмичење се одвија на енглеском језику и састоји се из два дела: писменог и усменог, у којима се студенти надмећу у адвокатским вештинама писања тужбе и одговора на тужбу, као и заступања странке пред међународном трговинском арбитражом.

Организатори и главни спонзори овог такмичења јесу: UNCITRAL – Комисија Уједињених Нација за међународно привредно право, ICC – Међународна трговачка комора, AAA – Америчка арбитражна асоцијација, DIS – Немачки Институт за арбитражу, Лондонски суд за арбитражу, Међународни арбитражни центар при аустријској привредној комори, Правни факултет Универзитета у Бечу и Пејс универзитет из САД.

Овогодишње такмичење – бројке и слова

Тимова – 177

Земаља – 51

Студената – преко 1000

Арбитра, професора и адвоката – преко 500

Дана – 6

Рочишта – 397

Ове године Правни факултет Универзитета у Београду је по пети пут учествовао на овом реномираном такмичењу. На путу до полуфинала у Бечу студенти Правног факултета савладали су Универзитет у Хајделбергу, Немачка, америчке факултете Лојолу из Лос Анђелеса и Сиракузу, као и реномирани новозеландски факултет Викторија Велингтон. Овакви резултати обезбедили су нашим студентима пласман у финални круг такмичења који чине 32 најбоља факултета, а нашем Факултету историјски успех да три године за редом буде део ове престижне групе универзитета, успех каквим се мали број факултета може похвалити.

Овогодишњи проблем у кратким цртама

Тужилац – грађевинска фирма из Екваторијане.

Тужени – произвођач електричне опреме из Медитеранеа.

Вредност спора – 200.000 долара.

Предмет спора – накнада штете због повреде уговора о продаји пет кабловских прикључних кутија (осигурачи коришћени у кабловским прикључним кутијама нису одговарали уговорним спецификацијама, односно захтевима дистрибутера електричне енергије у граду Маунтин Вју).

Меродавно право – право Медитеранеа (Медитеранео је ратификовао УН Конвенцију о уговорима о међународној продаји робе и UNIDROIT Конвенцију о трговинском заступању у међународној продаји робе).

Надлежни форум – арбитража у Румунији (тужени оспорава надлежност трибунала).

Место арбитраже – Виндобона, Данубиа (Данубиа је усвојила UNCITRAL модел закон о међународној трговинској арбитражи и ратификовала УН Конвенцију о признању и извршењу страних арбитражних одлука).

У финалном кругу такмичења, београдски студенти права победили су још и аустралијски фа-

култет Мурдок, амерички NYU и канадски факултет Отава. У полуфиналу наш тим се састао са загре-

Припреме

У оквиру припрема за такмичење у Бечу, тиму Факултета помогли су и: мр Слободан Доклестић, правни саветник UNDP у Београду, Ђуро Оташевић, Пеђа Видаковић и Ивана Рацковић, адвокати из адв. канцеларије Карановић – Николић и Срећко Вујаковић, адвокат из адв. канцеларије Моравчевић, Војновић & Здравковић служећи као арбитражи у пробним наступима нашег тима. Правни факултет користи и ову прилику да им се захвали на одвојеном времену и корисним сугестијама.

Тим Правног факултета жели посебно да се захвали проф. др Миомиру Костићу са Електротехничког факултета, г-дину мр Слободану Максимовићу из Електродистрибуције Београд и г-дину Зорану Ерићу из Електропривреде Србије на стручној помоћи током припрема за ово такмичење, као и фирми „Електро-Пера“, произвођачу кабловских прикључних кутија из Железника.

На путу до Беча, тим Правног факултета одиграо је и пријатељске мечеве са тимовима Љубљане и Ријеке у Љубљани, 6. марта 2007. године, као и са тимовима Минхена, Женева, Фрајбурга, Минстера и Келна у Минхену 9. и 10. марта 2007. године. Последњу пробу пред само такмичење студенти су имали 30. марта у Бечу против тимова из Питсбурга, Кијева, Доњеца и Приштине, с којима наш Факултет има традиционалну сарадњу на овом такмичењу. Висок ниво ових припремних сусрета увелико је допринео успеху нашег тима на такмичењу у Бечу.

Без њих се не може

Захваљујући великодушној подршци наших спонзора, студенти Правног факултета Универзитета у Београду били су у прилици да се користе најновијом литературом из Међународног привредног права и да учествују на важним припремни турнирима у Љубљани и Минхену пре такмичења у Бечу. Факултет користи и ову прилику да се захвали нашим најбољим фирмама, адвокатским канцеларијама и другим стручним институцијама и удружењима:

ДЕЛТА М ♦ ЈП Железнице Србије ♦ Руднап груп ♦ Спољнотрговинска арбитража при ПКС ♦ адв. канцеларија Моравчевић, Војновић & Здравковић ♦ адв. канцеларија Карановић-Николић ♦ US Steel Serbia ♦ Тигар а.д. ♦ МК Commerce ♦ Raiffeisen banka ♦ Урбанистички завод Београда ♦ CMS Reich Rohrwig Hasche Sigle д.о.о ♦ Wolf Theiss ♦ Sky technologies д.о.о. ♦ Wiener Stadtische осигурање а.д ♦ Привредна комора Београда ♦ Удружење правника у привреди Србије ♦ Агенција за приватизацију ♦ Адвокатска комора Београда ♦ Адвокатска комора Србије ♦ Allegra Collezioni.

Посебну захвалност Факултет дугује конзуларним одељењима Амбасаде Савезне Републике Немачке и Амбасаде Републике Аустрије на изузетној предусретљивости и експедитивности приликом решавања о захтевима за студентске визе.

био је бољи од Загрепчана и освојио прво место.

Тим студената који је представљао Правни факултет чинили су: Бранка Бабовић, Милош Бингулац, Ксенија Борета, Драгана Јандрић, Марко Јовановић (студент генерације 2006), Наташа Лалатовић, Марија Марошан, Александар Угљеваревић и Олга Цветковић. За ово такмичење студенте су од октобра месеца 2006. године припремали мр Милена Ђорђевић, асистент и др Владимир Павић, доцент Правног факултета Универзитета у Београду. Умећу беседништва тим Правног факултета подучавао је и наш проф. др Сима Аврамовић.

Учешће наших студената на овом такмичењу служи на част не само Правном факултету Универзитета у Београду, већ и свим грађанима и институцијама Србије, јер су наши студенти својим знањем и умећем указали на значај који Србија придаје поштовању и примени међународног права и мирном решавању међународних спорова.

бачким факултетом и на све у публици оставио феноменалан утисак. Нажалост, арбитри нису поделили утисак публике. Загребачки тим је прошао у финале, а наша студент-

киња Драгана Јандрић је проглашена најбољим говорником тог полуфиналног сусрета. У финалу правни факултет из Фрајбурга (Немачка)

Наш тим са колегама из Питсбурга, Кијева, Доњеца и Приштине

Тајна успеха на Moot-у

Откако су из Беча стигле вести о досад најбољем резултату екипе нашег Факултета на такмичењу *Willem C. Vis Arbitration Moot* многи желе да сазнају у чему је тајна успеха овогодишње генерације Moot-оваца. Неко би кратко одговорио чувеном мудрошћу: Успех, то су снови обучени у радничко одело. Без рада, истина, нема изузетних резултата јер свако велико дело тражи макар повремено улагање напора.

Али, како су и тимови других факултета несумњиво радили а само је наш досегао треће место у светској конкуренцији, изгледа да је рецепт за успех у нашем случају ипак мало сложенији. Да би се стигло до бронзаних висина потребно је, према нашем искуству, **девет** мотивисаних, паметних и преданих студената (који су, узгред, посебно заинтересовани за велике теме 14. Moot-а: румунска арбитражна правила, разводне кутије и осигураче), **два** искусна, неуморна и стрпљива тренера (који се у световном, ван-Moot-овском животу зову Милена Ђорђевић и Влада Павић), **седам** месеци истрајног рада на проблему, **безброј** састанака у Правној клиници и кабинету 118, **један** велики кофер књига из арбитражног и међународног привредног права, **осам** рунди за памћење против најпознатијих светских факултета и, као и на сваком такмичењу, **мноштво** навијача из целог света (од којих су неки чак дошли из Београда само да би нас бодрили и били нам на услузи). Када се сви ови састојци помешају, зачине тимским духом и вером у себе и украсе понеком журком и флашом португалског вина, добије се резултат на коме београдском Правном завиде један Хајделберг, Харвард или Сорбона.

Када се за коју недељу буду по први пут окупили неки нови Moot-клинци, имаће задатак да наставе наш рад на развијању тајне успеха београдског тима на Moot-у јер места за побољшање увек има. А ми ћемо се препустити заслуженом уживању у успоменама са овогодишњег такмичења: осећају поноса, укусу задовољства, мирису победе и звуцима песме Брајана Адамса која је обележила наше бечке дане: *Those were the best days of my life!*

Припремио Марко Јовановић

Наши студенти били су прави амбасадори Србије, чија је младост, памет и доброта обезбедила нашем Факултету најширу могућу подршку на путу до финала. Правни факултет Универзитета у Београду у ових шест дана такмичења из публике су подржавали и студенти и професори из, између осталог: Љубљане, Марибора и Ријеке, Приштинне, Кијева и Доњецка, Питсбурга, Флориде и Милана, Цириха, Женева и Беча, као и наш истакнути професор и председник Спољнотрговинске арбитраже при ПКС др Гашо Кнежевић. Додатну подршку, већ трећу годину за редом, наш Факултет је имао од колега са Факултета за економију, финансије и администрацију из Београда и доц. др Јелене Перовић са Економског факултета у Београду.

За крај, једна анегдота. Остаће забележено да су тих дана у Бечу и аустријски таксисти славили и проносили успех нашег тима на такмичењу. Наиме, наши студенти су од једног таксисте чули како се по Бечу прича да Београд има „убицу“ у тиму, у лику и делу нашег студента генерације – Марка Јовановића! ■

О корупцији на Универзитету

Интервју Декана
проф. др Мирка Васиљевића
агенцији Бета

1. Да ли су на Правном факултету Универзитета у Београду до сада спровођене неке антикорупцијске мере – ако јесу које су то, а ако нису када и какве мере планирате да уведете?

Правни факултет Универзитета у Београду је, као што је познато, један од најмасовнијих факултета са око 9.000 хиљада студената и 105

наставника и сарадника. Када би Факултет био у позицији да о овом питању одлучује задржао би се на бројци од 1.000 студената годишње, али упис је одлука Владе, која је често при том мотивисана и социјалним потребама. У околностима оваквог броја, који носи са собом скоро нерешиво питање, организације испита и наставе и поред више од 12.000 м² простора, разумљиви су и бројни проблеми, каткад и незадовољства студената и приговори необјективности на-

ставника, субјективности и евентуално поткупљивости. Нова Управа, на чијем сам челу у последње две и по године, учинила је изузетно много, пре свега средствима Факултета, на плану унапређења студентског стандарда на Факултету (нове читаонице са дуплираним капацитетом, нови студентски клуб, студентска компјутерска лабораторија са око 100 компјутера за студенте, нова судница, нова шалтер сала, нове семинарске учионице за вежбе, видео бимови у

Као правник, могао бих рећи да и у овом случају важи претпоставка невиности, као значајна правна тековина људских права и слобода. Ипак, као припадник универзитетске академске заједнице, који са професионалном одговорношћу већ скоро три деценије обавља часну педагошку и научну мисију, каквим ме верујем препознаје свеколика добронамерна јавност ове земље, не желим да негирам да постоји широко распрострањено уверење да је корупција, а посебно она најприземнија и најнечастивија: „продаја испита за новац“ присутна у нетолерантној мери већ дуже време на универзитетима, како државним тако и приватним (различите су само форме), као уосталом и у другим делатностима и професијама. Правни факултет у Крагујевцу је у овом погледу изгледа само врх „леденог брега“. Тражити оправдање за ову појаву на било ком терену (нефункционисање државе, транзиција, неефикасност права и судова, присутност исте појаве са истим димензијама и у другим јавним службама и слично) за мене је неприхватљиво, као што је неприхватљиво и уверење да сами факултети или универзитети могу изаћи на крај са овом појавом предузимањем неких антикорупцијских мера, на парцијалном или општем плану или, пак, уз помоћ полиције, тужилаштва и судова.

3. Шта мислите о мерама за борбу против корупције које је усвојио Сенат Универзитета у Крагујевцу и то што је Министарство просвете увело посебну телефонску линију за пријаву корупције и да ли мислите да ће то спречити корупцију?

Дакле, по мом уверењу „антикорупцијске мере“ које је „у изнуди“ усвојио Сенат Универзитета у Крагујевцу, саме или у садејству са мером „телефонског цинкарења“ коју, у недостатку сопственог система и концепта, славодобитно предложи ресурсно министарство могу да зна-

6

свим амфитеатрима и семинарима, лифт за особе са хендикепом итд), на плану усклађивања са захтевима Болоњске декларације (нови и савремени наставни план, са обавезном праксом, вредновањем свих форми предиспитних обавеза и свођењем испита на минорну меру, уведени стандарди за уџбенике – ограничен обим и извршено рангирање значаја предмета у пет категорија са одговарајућим бројем бодова, на првој „болоњској“ години уведене су менторске групе и сваки наставник и сарадник је добио по 20 студената на посебно „старање“ итд.). Све ово би требало да допринесе квалитетнијој настави, бољем познавању наставника и студената и смањењу могућности за разне форме корупције.

Што се тиче самих испита, који се некако по дефиницији највише везују за евентуалну корупцију, поред прописаног обавезног вредновања предиспитних обавеза (може се скупити и до 70 бодова, те остаје за испит још 30), традиционално је обавеза јавности испита (присуство најмање пет студената и једног асистента), предаја Администрацији испитних записника истог дана кад је испит, обавеза сачињавања статистичких извештаја о пролазности на испитима и просеку оцене и слично. Студенти имају

и право приговора и захтевања формирања комисије од три члана, што неки студенти и користе. Назад, радна група ради на пројекту обавезних писмених испита, који би се полагали под шифром и које би истог дана прегледала и саопштавала резултате комисија од два наставника и једног асистента (ово захтева сагледавање и просторних и кадровских могућности у условима толиког броја студената). На Факултету већ две године постоје два сандучета за приговоре и примедбе студената у вези свих појава на Факултету, па наравно и евентуалне корупције било ког вида (за ово време није била ни једна примедба на корупцију „новчане“ природе, али је било доста примедби у вези некоректности наставника на испиту или неуредног одржавања часова или примедби на рад Администрације и слично). И, коначно, Факултет припрема сопствену анкету у вези система наставе и испита, а посебно било које форме корупције, коју ће ускоро спровести анонимно на узорку од најмање 1.000 студената, која би била основа за даље мере унапређења транспарентности испита.

2. Да ли можете да прокоментаришете аферу хапшења професора Правног факултета у Крагујевцу?

че корак напред, али ни у ком случају оне нису дорасле степену озбиљности ове друштвене појаве, која је у овом или оном степену, признали ми то или не, већ озбиљно нагризла светост универзитета Србије и светост мисије универзитетских професора. Зарад очувања ове светости, универзитета и професора, без чега нема будућности ове земље, покушајмо да дамо адекватне одговоре тежини „болести“.

Нека ми овом приликом буде дозвољено да за своју професију, која поред медицине, због своје викације (ради се о кадровима који обезбеђују стабилност саме државе) мора да буде најрезистентнија на све појаве и видове корупције, изложим само неколико општих премиса за свођење корупције на толерантну меру у домену појединачних случајева за полицију и судове а који не представљају посебну друштвену опасност (не гајим илузије о искорењивању). По мом уверењу кључ овог је стварање системских претпоставки да култ знања (суштина) однесе превагу над култом звања и диплома (форма). У ове претпоставке спада приватизација привреде (приватне

власнике интересују људи са знањем и спроводиће више система тестова и пробног рада) и реформа државне и локалне управе и правосуђа (која би обавезно укључила тестирање и пробни рад за пријем у радни однос). Елиминисањем запошљавања у државној и локалној управи и правосуђу „преко везе“ (где се у највећем делу запошљавају управо дипломирани правници), елиминише се култ дипломе и стеченог формалног услова за запошљавање, а у први план ставља суштствени елемент – знање, чиме студенти права губе реални интерес да „купују испите“ јер су на вишеструком губитку. Ову претпоставку може да обезбеди само држава, а не факултети или универзитети антикорупцијским мерама. Ако држава у овом смислу не одради свој посао, укључујући и приватизацију највећег дела јавног и локалног сектора привреде, никакве антикорупцијске мере које предузимају факултети или универзитети, бар у правничкој професији, не могу дати потребне резултате. Ово, наравно, не значи да факултети и универзитети не треба са своје стране да чине све да се појаве ко-

рупције сведу на толерантну (конкурентно упоредиву) меру, што важи и за полицију и судове, али без отклањања самог узрока, овако лоцираног, неће се створити претпоставке да се не створи нека нова афера, истог или сличног типа. Дакле, само ако сви урадимо свој део посла резултат неће изостати. У противном, једна афера ће стизати другу и помагати јој да ишчезне из критичке свести и утицаја јавног мњења и загуби се негде у судским архивама, под теретом прашине, а да никада не исплови на светлост дана, чиме ће само, као небројено пута до сада (на жалост и срамоту права и правде), само потхрањивати и охрабривати нове случајеве. Покажимо сви заједно да и поред свог „блата“ имамо снаге за прекид таквог пута и пођимо одлучно у сусрет одговорној држави, са одговорним и професионалним институцијама и професионалцима знацима, о чијем се интегритету сви морају бринути, на челу са медијима, јер се институције и професионалци знаци не стварају преко ноћи. ■

Научни скупови у иностранству

Проф. др Милан Шкулић је у децембру 2006. године био у студијској посети САД у саставу делегације српског правосуђа која се упознавала са основним обележјима америчког кривичног поступка. Том приликом проф. Шкулић је посетио Врховни суд и Сенат у Вашингтону и канцеларије ФБИ у Сан Франциску. Посету је организовала Амбасада САД.

Проф. др Мирко Васиљевић, декан Правног факултета Универзитета у Београду, је од 31. јануара до

4. фебруара 2007. године, по препоруци француске амбасаде, а на позив госпође Перет Реј (Perrete Rey), председнице Трговинског суда у Паризу и председнице организационог одбора Асоцијације за прославу 200 година француског Трговачког законика, боравио у Паризу. Овај међународни скуп, којим је обележено 200 година постојања француског Трговачког законика, је одржан на Сорбони.

Свечано отварање је одржано 1. фебруара, у присуству представника Владе и домова Парламента, председника Касационог суда, Уставног савета и Трговинског суда,

представника Адвокатских Комора, већег броја Универзитета, и представника француских институција.

Поводом прославе ове значајне годишњице проф. Васиљевић је написао чланак *Француски трговачки законик (1807) као модел-узор Српског трговачког законика (1860)*, у ком разматра утицај Француског трговачког законика на Српски трговачки законик. Проф. Васиљевић констатује да је реч о директном утицају, те да Српски трговачки законик представља у основи скраћени превод овог законика (његове прве књиге). Овим

закоником, као и својим Грађанским закоником из 1844 године, Србија је међу првим земљама у Европи, иако оскудне правничке традиције (универзитетско правничко образовање у Србији почиње 1841 године), показала своју зрелост и одређеност за изградњу државе са владавином права.

У организацији Црногорског Хелсиншког Комитета за људска права (СНК) и Међународне Хелсиншке Федерације за људска права (МНФ) у Будви је 22–24. фебруара 2007. одржана Конференција „Људска права у независној Црној Гори: Иззови“.

Овом догађају, присуствовали су бројни представници домаћих и страних невладиних организација и активиста за људска права, између осталих, и професор Стеван Лилић председник Удружења Правници за демократију који је имао излагање на тему „Транзициона правда у Југоисточној Европи“.

Декан проф. др Мирко Васиљевић, проф. др Љиљана Радуловић, продекан за наставу и доц. др Мио-

драг Јовановић, продекан за науку, учествовали су на Годишњој скупштини и конференцији ELFA (European Law Faculties Association) под називом (Strengthening the European Dimension of Legal Education) која је одржана 23–24. фебруара 2007. године у Барселони. У завршном документу ове Конференције садржане су препоруке за даљи развој наставних материјала на правним факултетима у Европи, усавршавање наставника и судија, као и унапређење мобилности наставника у Европи.

Регионални округли сто „Могућности и препреке на путу интеграција БиХ у ЕУ – регионална искуства и перспективе“ одржан је у Сарајеву 27. фебруара 2007. године у организацији Центри цивилних иницијатива (CCI) и East-West Parliamentary Practice Project (EWPPP), у сарадњи са парламентарном скупштином БиХ.

Овај регионални пројект, финансиран од стране Министарства спољних послова Холандије, је заједничка иницијатива EWPPP-а и представника парламената и ци-

вилног друштва у Албанији, БиХ, Македонији, Србији, Црној Гори и Косову.

Проф. Лилић, учествовао је у својству специјалног консултанта овог програма.

Професор др Милан Шкулић је у периоду од 22. до 28. марта, на позив Министарства правде Румуније, а у саставу експертске групе, коју су чинили експерти из Немачке, Француске и Италије, боравио у Букурешту где је учествовао у анализи садашњег румунског Законика о кривичном поступку. Том приликом проф Шкулић је приказао основна решења ЗКП-а Србије, која би могла да послуже као компаративни модел и за Румунију. Током боравка у Букурешту, проф. Шкулић је био и у званичној посети Високог савета правосуђа Румуније.

Професор др Дејан Поповић учествовао је 24. и 25. марта 2007. године на научном скупу „XIVèmes Universités fiscales européennes de printemps: L'imagination fiscale à l'Elysée“, који је одржан у Ници (Француска), и то са рефератом на тему *Fiscal Code in Serbia: Searching for Influences*.

Проф. др Драгица Вујадиновић је у периоду од 26. до 30. марта боравила на међууниверзитетском центру (Inter-University Center) у Дубровнику, где је учествовала у раду курса из Социјалне филозофије. У оквиру наведеног курса је имала излагање на тему *Liberal Democracy and Egalitarianism*, које је пропраћено је дугом и занимљивом дискусијом.

Проф. др Гашо Кнежевић је у периоду од 29–30. марта учествовао на Конференцији у Бечу коју су заједнички организовали UNCITRAL

Декан проф. др Мирко Васиљевић и продекан проф. др Љиљана Радуловић на Годишњој скупштини и конференцији ELFA

Проф. др Гашо Кнежевић на Конференцији у Бечу

(Комисија УН за међународно привредно право) и Међународни арбитражни центар при аустријској привредној комори (VIAC). На Конференцији су разматрани проблеми примене привремених мера у арбитражном поступку, тумачења чланова II(2) и VII(1) Њујоршке конвенције, као и нека спорна питања примене UNCITRAL арбитражних правила и њихове све чешће употребе у инвестиционим спорovima. ■

Научни скупови у земљи

У организацији Фонда за хуманитарно право и уз подршку Канцеларије Високог комесара за људска права Уједињених Нација, 17. марта 2007. у Сава Центру одржана је конференција на тему „Од некажњивости до одговорности“.

Конференција се одвијала у четири сесије, а разговарало се о разлозима који доводе до некажњивости ратних злочина, о политички и етнички мотивисаним убиствима, обавезама државе према одлукама уговорних тела Уједињених нација.

Професор Стеван Лилић присуствовао је раду треће сесије „Политички и етнички мотивисана убиства и некажњивост – случајеви: Бурувија, Ђинђић, радници РТС-а, Драган Максимовић, Ибарска магистрала“. ■

Гости на предавањима

У оквиру пројекта „Дани Европске баштине“, а у организацији Европског удружења студената права из Београда (The European Students Association-ELSA), на Правном факултету 1. марта 2007. одржано је предавање на тему „Промоција шпанске културе и модерне шпанске државе и права“. Том приликом, професор Лилић одржао је уводно предавање на тему „Уставно и правно уређење Шпаније“.

На позив професора Стевана Лилића, Правни факултет у Београду у сарадњи са амбасадама Сједињених Америчких Држава и Француске, 7. марта 2007. организовао је разговор на тему „Србија, регионална безбедност и НАТО“.

Са трибине „Србија, регионална безбедност и НАТО“

У присуству студената и професора Правног факултета, као и декана и продекана разговор су водили Мајкл Полт, амбасадор САД и Иг Перне, амбасадор Републике Француске у Београду.

Студенти треће године студија који слушају предавања из Судске психологије су са доц. др Н. Делић 7. и 8. марта 2007. године присуствовали суђењу у Специјалном суду.

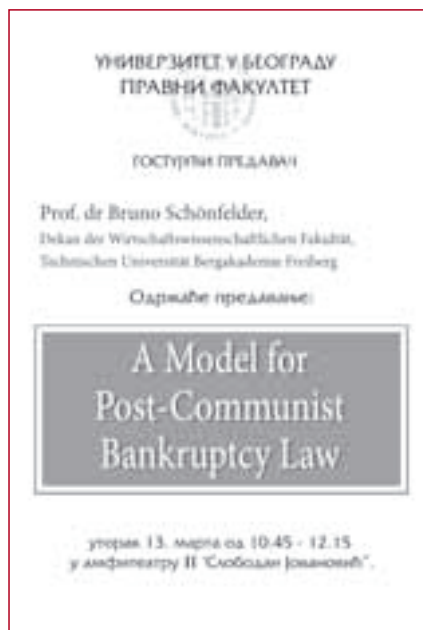

У понедељак, 12. марта 2007. године у амфитеатру IV на Правном факултету Универзитета у Београду проф. др Драган Боланча, про ректор Универзитета у Сплиту и редовни професор Правног факултета у Сплиту одржао је предавање „Будимпештанска Конвенција о

уговору о превозу робе у унутрашњој пловидби“ и „Поморски законик Републике Хрватске“. Предавању је присуствовао већи број професора са факултета као и студената завршних година студија.

13. марта 2007. године професор Бруно Шоенфелдер, Декан Економског факултета ТУ Фрајберг (Technische Universität Freiberg), и гостујући професор на неколико немачких и иностраних универзитета, одржао је предавање на тему „A model for post-Communist bankruptcy law“. Предавању је присуствовао већи број студената друге

године основних студија у оквиру предмета Основи економије, као и остали заинтересовани студенти

основних и постдипломских студија.

14. марта 2007. године на Правном факултету је одржана трибина на тему Реформа правосуђа и прав-

ни факултети. Излагач је био министар правде Зоран Стојковић који је студентима говорио о Националном плану реформе правосуђа и правног образовања у Србији.

Студенти који похађају предавања из Судске психологије код доц. др Наташе Делић су 21. марта 2007. године присуствовали суђењима у Првом и Другом општинском суду у Београду и Окружном суду у Београду. ■

Општи семинар

На састанку Општег семинара одржаном 6. марта 2007. представљена је књига доцента др Војислава Станимировића „Брак и брачна давања у историји“. Поздрављајући присутне, управник Семинара проф. др Јовица Тркуља

подсетио је на најзанимљивије детаље из биографије писца, нарочито апострофирајући значај и амбициозност подухвата, али и чињеницу Станимировићеве, сада већ традиционалне, привржености Општем семинару. Први увод-

ничар, проф. др Иван Ковачевић, говорио је о сусрету антрополозије и права, и Станимировићу као актеру тог сусрета. Подвлачећи да је проучавање народних обичаја у 20. веку, на темељима романтичарског покрета 19. века

које је имало амбицију да те обичаје канонизује, у потпуности било препуштено штуром позитивистичком разумевању, он Станимировића сврстава у ред оних аутора који уистину антрополошки промишљају позитивно право, темељно анализују и релевантно закључују. Са публиком је поделио и утисак да се у књизи може наћи готово свака позната информација о брачним давањима, или барем пут до ње, како временски, тако и просторно. У свом осврту на дело, доцент др Миодраг Јовановић се ослонио на речи Глигорија Гершића, према којем у свакој озбиљној правној анализи ваља „поћи од природе човека, јер је у њој корен права“. Говорећи о значају и значењу „етнологије права“, односно „правне антропологије“, Јовановић је указао и на изузетну методолошку врлину књиге, јер ова иде од општег ка појединачном, од студије ка теорији. У том

контексту, и не мање важно, задржао се и на Станимировићевој искреној бризи за права и положај жена. Последњи говорник, проф. др Сима Аврамовић, нагласио је да се обраћа у својству професора, ментора и пријатеља аутора. Указавши на чињеницу да у светској литератури готово да нема монографског рада сличне садржине, поготову оног који тако успешно уједињује правника и антрополога, посебно је истакао изузетан ауторски допринос у лексичком и терминолошком погледу, као и јединственост примењене типологије, да би, износећи фасцинантне податке о преко 2000 библиографских јединица, 50 посматраних правних система и милион ишчитаних страница, устврдио да пасионираност толиких димензија заслужује објављивање и на неком од језика доступних широј читалачкој публици.

На састанку Општег семинара одржаном 27. марта 2007. г., промовисана је књига др Ђорђа Лопичића *Међународно кривично право*, у веома успелом издању ЈП Службени гласник. Реч је о зборнику који садржи прилоге тридесетак аутора од Томе Живановића до савремених, који су развртани у пет делова: Развој међународног кривичног права, Општи део, Међународна кривична дела, Међународни кривични суд и Међународна кривичноправна помоћ.

У разговору о књизи учествовали су проф. др Мирослав Ђорђевић и проф. др Зоран Стојановић, проф. др Ђорђе Игњатовић и аутор. Њихова уводна излагања и потоњи разговор били су усмерени на методолошке и педагошке аспекте изучавања међународног кривичног права, а у вези с тим и на неопходност даљег проучавања проблема и дилема његове примене. ■

Проф. др Јовица Тркуља, проф. др Зоран Стојановић, проф. др Мирослав Ђорђевић, проф. др Ђорђе Игњатовић и др Ђорђе Лопичић на промоцији књиге „Међународно кривично право“

Факултетски живот

Ректор и декани Београдског универзитета у посети Правном факултету у Београду

Припремну наставу за полагање стручног испита за лиценцирање стечајних управника Правни факултет организовао је трећи пут у сарадњи с Агенцијом за стечајне управнике, у периоду од 7. фебруара до 17. марта 2007. године са фондом од 80 часова. Часови су се одржавали четвртком, петком и суботом и на њима су предавали, поред наших наставника и сарадника, истакнути стручњаци из ове области. Курс је похађало 29 полазника.

На позив проф. др Мирка Васиљевића, декана Правног факултета Универзитета у Београду 26. 2.

2007. године наш Факултет су посетили декани Београдског Универзитета на челу са Ректором, проф. др Бранком Ковачевић.

Након обиласка зграде Факултета, обзиром да један број декана није имао прилику да посети наш Факултет и да се непосредно увери у то што је последњих годину дана урађено на Факултету, сви заједно су се окупили у студентском клубу BONAFIDES.

Пригодан програм, уз говоре представника Ректората као и других Факултета, а и уз учешће студената победника такмићања у беседништу, је организован, и испраћен вечером.

У петак, 2. марта 2007. год. Марко Станковић, асистент-приправник Правног факултета у Београду је са одликом одбранио магистарски рад под називом: „Белгијски федерализам“, пред комисијом у саставу проф. др Ратко Марковић, проф. др Марко Павловић и проф. др Оливера Вучић.

Правни факултет у Београду наставио је са организовањем семинара за припремање правосудног испита. Семинар је почео у петак, 2. марта 2007. године у амфитеатру

VIII-судница, а настава обухвата фонд од 200 часова. У настојању Правног факултета да се припрема за полагање правосудног испита обави на високом научном и стручном нивоу ангажовани су еминентни професори и истакнуте судије Врховног суда Србије. Настава је организована петком од 16.00 часова и суботом од 9.00 часова за 33 полазника курса.

Средином марта месеца започете су презентације Правног факултета свршеним средњошколцима, како би им се омогућио лакши избор и опредељење за будуће занимање.

Прва презентација факултета одржана је у Чачку, у холу Дома културе заједно са преко 20 факултета и виших школа са Београдског Универзитета, Универзитета у Нишу и факултета и виших школа у Чачку. Манифестацији се одазвао велики број средњошколаца из Чачка и околине, а добру органи-

зацију пратили су и локални медији Чачка, Краљева, Г. Милановца, Ужица итд.

За април месец предвиђена је посета средњих школа у Београду, а лифлети који дају основне информације о Правном факултету послати су и на адресе преко 50 средњих школа у Србији.

На сајту Факултета, за будуће студенте налазе се све остале информације у вези припремне наставе и материјала за упис у прву годину студија. ■

Са презентације нашег Факултета у Чачку

Међународна сарадња

Проф. др Драган Радоњић у посети Декану нашег Факултета

6. марта 2007. проф. др Драган Радоњић, проректор за област развоја на Универзитету Црне Горе и редовни професор за Привредно право на Правном факултету у Подгорици посетио је Правни факултету у Београду. Том приликом задржао се у краћем разговору са нашим деканом проф. др Мирком Васиљевићем.

У уторак, 27. марта 2007. године Правни факултет је посетио др Часлав Пејовић, професор на Правном факултету Универзитета Кјуши (Kyushu) у Јапану. Том приликом је разговарао са нашим деканом проф. др Мирком Васиљевићем о могућим облицима сарадње између ова два факултета, укључујући гостовање професора, размене студената, итд. ■

Награде и признања

Одлуком амбасадора Кристиана Штрохала, директора OSCE/ODIHR (*Office for Democratic Institutions and Human Rights*), проф. др Сима Аврамовић је 22. марта 2007. године именован за сталног члана Панела експерата за

верске слободе ове организације. У том својству одмах је узео учешће у

раду Панела одржаног у Толеду, Шпанија од 25. до 27. марта 2007. године, посвећеног дискусији и изради Смерница за организовање верске наставе у државним школама (*Guidelines on Teaching about Religion in State Schools in the OSCE Region*), које припрема ова организација и које ће по усвајању од надлежних тела бити упућено свим земљама чланицама ОЕБС-а. У раду Панела учествују најистакнутији стручњаци и универзитетски професори из Европе и САД у области верских права и слобода.

Дана 26. марта 2007. године Конференција универзитета Србије

(КОНУС) једногласно је одлучила да др Дејана Поповића, доскорашњег ректора Универзитета у Београду и редовног професора

Правног факултета, изабере за свог почасног председника, одајући му тако признање за велики допринос конституисању и раду КОНУС-а. ■

Темпус пројекат

Радни састанак Темпус пројекта у Марибору

У оквиру POGESTEI Темпус пројекта, од 30. марта до 4. априла у Марибору је одржан радни састанак на тему „E-Learning“ модула. Домаћин сусрета, у име грантхолдер а био је проф. Силво Деветак, а српски тим предводио је професор Стеван Лилић са сарадницима са Правног факултета у Београду – Петар Павловић, Правног факултета у Новом Саду – Светисал Исаков и Правног факултета у Нишу – Владимира Благојевић. Професор Стеван Лилић представио је Општи план електронског студирања на даљину „*Technology Enhanced Lear-*

ning“, а представници Универзитета у Марибору представили су своју power point презентацију на тему „*E-Learning and Informational Infrastructure Capacities of the University of Maribor*“. Током ова четири дана договорено је да се до почетка нове школске године на Правном факултету у Београду постави Е-портал за POGESTEI, као и да за сваки од 15 предмета колико је предвиђено за студије буду направљени силабуси и курукулуми.

У оквиру реализације ТЕМПУС пројекта нашег Факултета, крајем марта месеца, обављене су и прве посете факултетима окупљеним у пројектни конзорцијум, међу којима и Правном факултету Универзитета у Салцбургу. Учесници пројекта, асистенти мр Светислава Булајић, мр Ивана Крстић и мр Таназије Маринковић су током једнодељне посете Салцбургу били у прилици да у раду у литератуrom богатим и модерно опремљеним библиотекама Правног факултета, као и непосредној сарадњи са уваженим професорима салцбуршког

Mr Танасије Марниковић, мр Ивана Крстић, проф. др Маја Станивуковић, мр Светислава Булајић, мр Сара Фусек и проф. др Михаел Гајстлингер у Салцбургу

факултета (проф. др Michael Geistlinger, проф. др Wolfram Karl, проф. др Ulrike Brandl и проф. др

Roland Winkler), верифукују досадашње резултате рада на силабусима и уџбеницима будућих наставних мо-

дула, и тиме на најсадржајнији начин укораче у завршну фазу пројекта. ■

Moot Court

Једно од најпознатијих *moot court* такмичења из међународног јавног права је *JESSUP Moot Court* такмичење које организује ILSA – међународна асоцијација студената права, и које окупља најбоље правне факултете универзитета као што су Харвард, Сорбона, Лајден и Кејмбриџ у финалним рундама које се одржавају у Вашингтону. Припрема за ово такмичење, тачније за национално такмичење које одређује представника државе на међународном, отпочело је у новембру месецу претходне године

када је факултетима достављен имагинарни случај пред Међународним судом правде. Истраживање случаја, докумената и праксе био је следећи корак који су студенти предутели а који је резултатовао у писању поднесака Апликанта и Респондента, тачније, државе која подноси тужбу и државе која на тужбу одговара. У оквиру националног такмичења организују се усмене рунде где се сукобљавају тимови правних факултета који су се пријавили.

Ове године се на такмичење пријавило три тима из Србије – Правни Факултет Универзитета у Београду, Правни Факултет Универзитета Унион и Правни Факултет Универзитета у Новом Саду – који су се 24. фебруара такмичили у Окружном суду у Београду пред неколико различитих судијских већа. Организацију такмичења преузели су Млади правници Србије, и по први пут били „домаћини“ *JESSUP Moot Court* такмичења.

Тим нашег Факултета на Националном такмичењу JESSUP Moot Court

Тим нашег Факултета предводи-ла је Бојана Јакшић, асистент-при-правник на предмету Међународно јавно право, док су чланови тима били студенти Милица Стојановић, Јована Стевовић, Ксенија Со-рајић, Михајло Вучић и Урош Жив-ковић. На основу укупног броја поена, како са усменог дела тако и са писменог, тим нашег факултета освојио је треће место, изгубивши са малом разликом од другопласи-раног тима из Новог Сада и првопласираног тима Универзита-та Унион. Студент Урош Живковић је био проглашен за трећег најбољег говорника целокупног такмичења и за најбољег адвоката државе која је изнела оптужбе („најбољи Апли-кант“). Ово је и први пут да је наш тим освојио неку награду на JESSUP такмичењу, и да је показао изузет-ну спремност како за усмени, тако и за писмени део. Надамо се да сле-дећа академска година доноси нове победе за тим Правног Факултета Универзитета у Београду на JESSUP Moot Court такмичењу и пласман на међународне рунде у Вашингто-ну.

У периоду од 9. до 12. марта, у организацији WUS Austria, одржан је *Balkan Case Challenge* (BCC) у Но-вом Саду. Реч је о *case-study* такми-чењу које у себи обухвата четири подтакмичења из различитих об-ласти. Поред Модела Уједињених нација, или симулације заседања Уједињених нација, Business Case такмичења, и ICT, такмичења из информационих технологија, BCC

обухвата и *Law Moot Court* такми-чење, у овом случају, симулацију суђења пред Међународним судом правде.

Moot court такмичења представ-ља развијени систем изучавања права и упознавања са правничком праксом кроз симулиране ситуа-ције пред различитим судским те-лима како унутрашњег тако и међународног права који је постао битан део курикулума многих правних факултета у свету. Пра-тећи светске и европске токове у развоју нових методолошких при-ступа у изучавању права и Правни Факултет Универзитета у Београду све више поклања пажње *moot court* систему, схватајући потребу студена-тата да вежбају своје адвокатске способности, те да осете и доживе практичну примену теоријског знања које стичу кроз редовни на-ставни програм.

Balkan Case Challenge полази од те, све актуелније, потребе да се студенту укаже прилика да своје знање стечено током основних сту-дија примени на измишљени случај и опроба се у улози авоката или економског експерта. Два тима која су прошла у финале *law moot court*

Наши студенти на такмичењу *Balkan Case Challenge*

такмичења, освојивши највећи број поена у полуфиналним рундама, и која су се борила за прво место у националној рунди су била састављена од студената Правног факултета Универзитета у Београду. Тим А, који је проглашен за победнички тим целог националног такмичења, чинили су наши студенти Урош Живковић, Милица Стојановић, Вук Цуцић и Милица Новаковић. Поред овог изванредног тимског успеха наших студената, додељена је појединачна награда за најбољег говорника целокупног такмичења, тј. за најбољег адвоката државе, коју је освојио Урош Живковић, док су друго место за најбољег говорника, са истим бројем бодова, поделили Михајло Вучић и Вук Цуцић.

Победници националног такмичења добиће прилику да отпутују у Беч, од 20. до 25. маја ове године, и да тамо представљају нашу земљу и Правни факултет, где ће се одржати међународно *Balkan Case Challenge* такмичење које ће окупити најбоље представнике земаља са Балкана, победнике националних ВСС такмичења из свих области које су заступљене. Поред победничког тима, у складу са традицијом ВСС такмичења, као следећи најбољи говорник у Аустрију ће путовати и Михајло Вучић захваљујући сјајним резултатима у индивидуалном пласману.

У протеклих годину дана на нашем факултету одвија се обука у сфери људских права, у оквиру

клуба Слободан Јовановић, под вођством асистената мр Иване Крстић и мр Танасија Маринковића. Идеја оснивања клуба је била да се истражује на један нови начин и промовише ова изузетно битна тематика и да се тим из клуба Слободан Јовановић припреми за национално такмичење из људских права, тачније за симулацију суђења пред Европским судом за људска права које је било организовано од стране Младих правника Србије.

Националне рунде такмичења су се одржале у Новом Саду, у прва два дана октобра 2006. године, а убедљиву победу је устварио управо наш клуб Слободан Јовановић, тачније тим који су чинили на страни Апликанта: Милица Стојановић, Јована Стевовић и Наталија Радошевић а на страни Респоден-

Наши студенти на пријему у Скупштини града Београда

та: Милица Новаковић, Вељко Грковић и Маја Миленковић.

23. марта 2007. године, у оквиру Међународне недеље права која је свечано отворена у Скупштини града Београда, организоване од

стране Младих правника Србије, клуб Слободан Јовановић добио је посебну награду за унапређење људских права у земљи а на основу изузетног знања и спремности које је показао на националном такми-

чењу. Даље, у току су припреме за регионално такмичење на којем ће учествовати клубови земаља у региону а које ће се одржати средином априла ове године. ■

Вести из библиотеке

У листу *Високошколске библиотеке*, гласилу Заједнице библиотека Универзитета у Србији објављена су два текста посвећена Библиотеци Правног факултета Универзитета у Београду. У броју 5 за 2006. објављен је краћи текст о свечаном отварању нових корисничких читаоница и сала за учење, а у броју 1 за 2007. годину чланак који свестрано приказује рад и новине у раду Библиотеке.

Фонд Библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду током фебруара и марта 2007. обогатили су следећи дародавци:

институције: Америчка амбасада у Београду; Архив Србије и Црне Горе; Београдски центар за људска права; The English book; Институт друштвених наука; Институт за међународну политику и привреду; Правни факултет Свеучилишта у Мостару; Правни факултет Свеучилишта у Сплиту; Правни факултет *Јустинијан Први*, Скопље; Правни факултет Универзитета у Бања Луци; Правни факултет Универзитета у Нишу; Факултета за управо, Универза в Љубљани; Финска амбасада у Београду; Фонд за хуманитарно право.

појединци: Асист. Драгутин Аврамовић; проф. др Сима Аврамовић; мр Владимир Анђелковић; проф. др Оливер Антић; проф. др Данило Баста; проф. др Драган Бо-

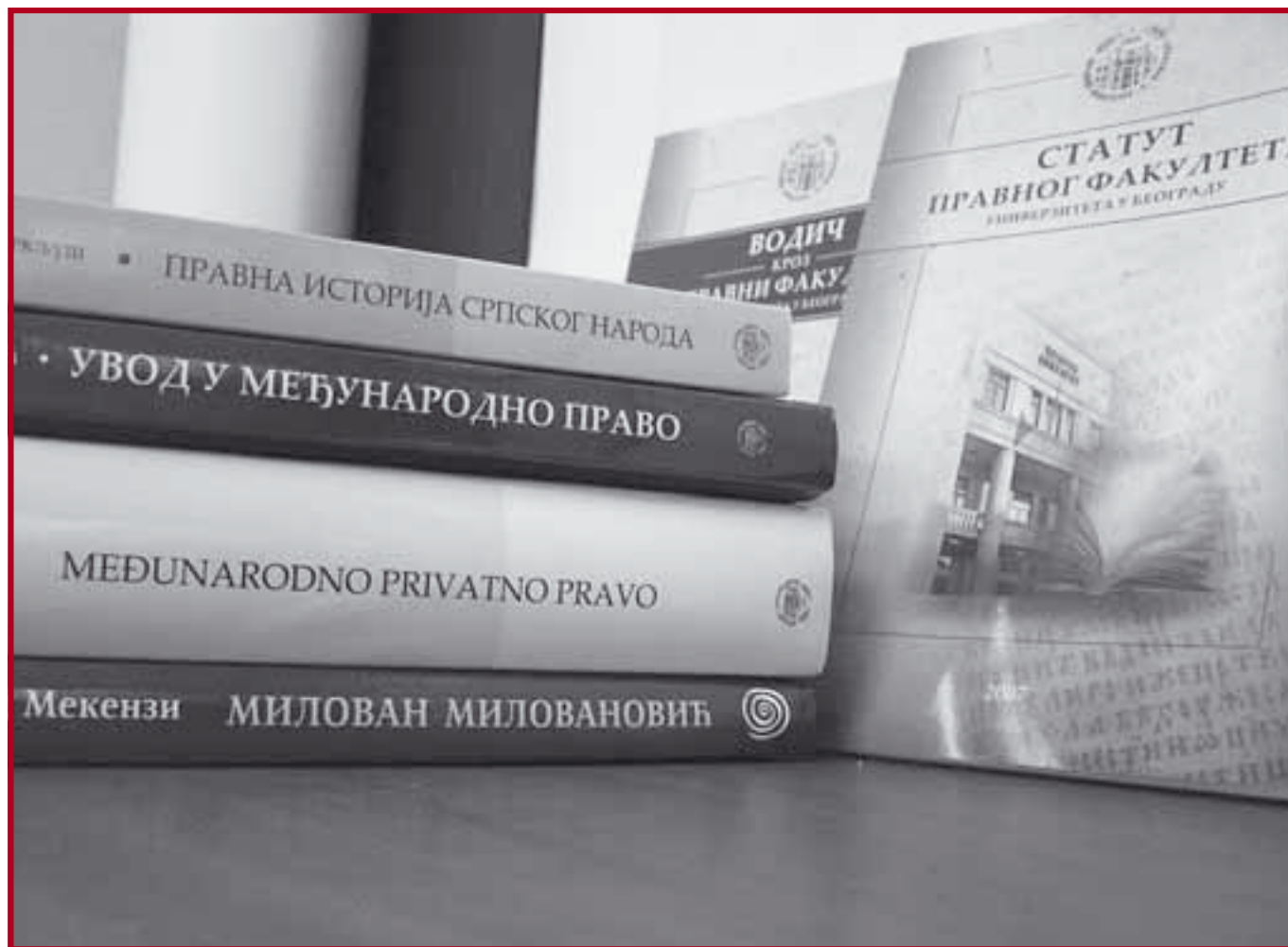
ланча; проф. др Жика Бујуклић; Милица Велизарић; мр Светислав Вуковић; Матеја Ђуровић, студент права; мр Младенка Иванковић; асист. Љубинка Ковачевић; доц. др Миодраг Јовановић; проф. др Ђорђе Лазин; др Ђорђе Н. Лопичић; проф. др Момир Милојевић; др Светлана Мирчов; поф. др Милован Митровић; дц. др Владимир Павић; Милан Павловић; Урош Павловић, студент права; проф. др Милан Пауновић; доц. др Милена Полојац; породица доц. др Олге Поповић-Обрадовић; проф. др Марија Салма; доц. др Војислав Станимировић; др Саво Стругар; проф. др Светислав Табороши; Десимир Тошић; проф. др Јасминка Хасанбеговић; проф. др Коста Чавошки; Мира Чатиповић.

Библиотека свим дародавцима најсрдачније захваљује.

Библиотека Правног факултета Универзитета у Београду поклонила је књиге и часописе следећим библиотекама: Библиотеци Правног факултета Универзитета у Бања Луци; Библиотеци Правног факултета Универзитета у Новом Саду; Библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу; Библиотеци Више пословне школе у Благаяма; Библиотеци Полицијске академије у Београду; Библиотеци Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву; Универзитетској библиотеци Светозар Марковић у Београду и Библиотеци Економско-трговачке школе у Крушевцу. ■

Нове књиге

20

Центар за публикације Правног факултета Универзитета у Београду објавио је у протекла три месеца следеће књиге:

У оквиру Библиотеке „Уџбеници“: *Међународно приватно право*, осмо измењено и допуњено издање, аутора проф. др Тибора Варадија, проф. др Бернадет Бордаш, проф. др Гаше Кнежевића и доц. др Владимира Павића; *Правна историја српског народа*, прво издање, аутора проф. др Љубинке Кркљуш, и *Наследно право*, шесто издање, аутора проф. др Оливера Антића.

У оквиру Библиотеке „Приручници“: *Криминалистика*, пето из-

мењено издање, аутора проф. др Живојин Алексић и проф. др Милан Шкулић; *Грађанско процесно право*, практикум, прво издање, аутора др Монике Нинковић и мр Балше Кашћелан; *Практикум за извршење*, прво издање, аутора мр Николе Бодироге и *Увод у међународно право*, прво издање, аутора проф. др Стевана Ђорђевића.

У оквиру Библиотеке „Зборници“: *Правни капацитет Србије за еврoспке интеграције*, приредивач проф. др Стеван Лилић; *Држављанство и међународно приватно право*, *Хашке конвенције*, приредили: проф. др Гашо Кнежевић и доц. др

Владимир Павић; *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ*, приредио: проф. др Светислав Таборoши.

У оквиру Библиотеке „Животописи“: *Милован Миловановић, српски дипломата и државник*, аутора проф. др Дејвида Мекензија (суиздаваштво са АИЗ Досије).

У оквиру Библиотеке „Varia“: *Материјал за полагање пријемног испита*, друго допуњено издање, *Статут Правног факултета Универзитета у Београду* и *Водич кроз Правни факултет Универзитета у Београду*, треће измењено и допуњено издање. ■

Студентски живот

Европски студентски форум био је организатор Меморијалног скупа „Зоран Ђинђић“ који је одржан 12. марта 2007. године у Амфитеатру V Правног факултета у Београду. Учесници овог скупа били су професор Гашо Кнежевић, асистент Душан Ракитић, адвокат породице Ђинђић Рајко Даниловић и новинар Драган Бујошевић.

Порука овог скупа била је да Европски студентски форум види Србију као државу са модерним европским образовањем. Због тога је изузетно важно да се на Правном факултету Универзитета у Београду, као једној од најзначајнијих академских институција у нашој земљи, снажно развија идеја европске Србије коју је имао Зоран Ђинђић.

Препун амфитеатар младих и образованих људи са правом нам даје наду, али и обавезу да учинимо све да се та визија оствари.

22. марта 2007. године близу две стотине студената нашег факултета предвођених члановима клуба FORUM ROMANUM дочекало је пролеће у клубу BONAFIDES. Уз караоке парти, по петнаести пут је организован традиционални пролећни маскенбал.

У петак, 23. марта 2007. Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду организовао је за студенте и дипломце Правног факултета Универзитета у Београду округли сто на тему: „Завршавам права... шта даље?“.

Гости округлог стола били су: мр Милош Живковић, Асистент на Правном факултету Универзитета

у Београду; г-ђа Јасна Трифуновић, Адвокатска канцеларија Трифуновић и Цветковић; г-дин Владимир Ђерић, Адвокатска канцеларија Микијељ, Јанковић и Богдановић; г-дин Зоран Скопљак, Правни саветник Америчке привредне коморе и г-дин Мато Мејер, *United Nations Development Programme*.

Учесници округлог стола су са задовољством прихватили позив Универзитетског Центра за развој каријере да садашњим студентима представе развој властите каријере. Идеја о организовању округлог стола, сматрали су они, представља одличну идеју и изузетну прилику да се студентима укаже на важност правовременог планирања професионалног развоја. Студентима се ретко указује прилика да се сусретну са професионалцима и да у разговору са њима добију корисне савете, да из њиховог личног искуства добију јаснију представу о реалном свету рада.

Гости округлог стола пренели су студентима своја властита искуства и професионални развој од за-

вршетка студија до позиција на којима се сада налазе. Сви су се сложили да се са активним приступом и темељним планирањем властите каријере мора почети од прве године студије. Успех на факултету је битан, али не и пресудан, јер се подједнако, ако не и више, цени ангажованост у ваннаставним активностима. Волонтирање у невладиним организацијама, стручна пракса у предузећима и хонорарни послови током лета веома су значајни за студенте, јер на тај начин усавршавају своја знања и вештине, али тиме добијају и прилику да стечено знање примене у пракси. Тек кроз практичан рад можете заиста упознати себе, схватити који вам посао највише одговара и од многобројних опција за развој каријере изабрати најбољу. Истовремено, тиме се шири круг познаника и сарадника, што је веома битно. Такве ставке у биографији стварају позитивну слику о вама као о амбициозној, вредној и преданој особи, спремној на рад и стално усавршавање.

Са округлог стола на тему „Завршавам права... шта даље?“

Студенти су имали прилику да питају госте све што их занима у вези са развојем каријере и да на тај начин добију корисне савете које су, макар донекле, решили њихове недоумице.

30. марта 2007. године у амфитеатру VII Правног факултета г-дин Љуан Кока је студентима одржао предавање на тему „Кратка историја Рома,“ указујући на основне предрасуде према Ромима и стереотипе, а детаљно објашњавајући културни идентитет Рома. Предавање је организовано у сарадњи Светске банке и невладине ромске организације DAE.

На Правном факултету Универзитета у Београду ће се 25. маја 2007. године по други пут одржати *Career Day*, манифестација која има за циљ да повеже наше дипломце,

али и студенте на основним и постдипломским студијама, са потенцијалним послодавцима у Републици Србији.

У складу са имплементацијом Болоњске декларације и жељом да нашим студентима пружимо подршку у предузимању првих корака у професионалном животу, Правни факултет Универзитета у Београду је свесрдно прихватио иницијативу студената и управе да *Career Day* постане део традиције нашег факултета.

Career Day је брза кадровског потенцијала, сајам на коме ће се послодавци представити студентима и дипломцима као потенцијалним запосленима. Ова манифестација пружа прилику младим људима да ступе у директан контакт са потенцијалним послодавцима, информишу се о њиховим профилима, могућим стручним праксама, слободним радним местима или већ и обаве разговор за посао. Са друге стране, Сајам запо-

шљавања ће потенцијалним послодавцима омогућити да се упознају са најбољим младим кадровима – студентима, дипломцима и постдипломцима различитих образовних профила. Сви послодавци имаће прилику да презентују своје пословање преко брошура и информативног материјала који ће се налазити на штанду сваке компаније. Њихови представници водиће разговоре са студентима, дипломцима и постдипломцима.

Прошлогодишњи *Career Day*, одржан 26. маја 2006. године, био је изузетно успешан: окупио је 25 послодаваца и омогућио нашим студентима да ступе у контакт са најугледнијим ревизорским кућама, адвокатским канцеларијама, банкама, компанијама, осигуравајућим друштвима итд. Према подацима које смо добили од учесника велики број студената је био позван на разговоре за посао, који су били крунисани праксама, али и запослењима. ■

In memoriam

Стеван Косте Врачар
1926–2007

Стеван К. Врачар рођен је 2. марта 1926. године у селу Круносавље, срез Доњи Михаљац, Славонија, Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца. Отац му је умро, кад је имао само седам година, 1933. године. Остао је да живи с мајком Јованком и још четири млађа брата.

Одрастао је у великом сиромаштву, уз мајку која је била узор пожртваности, храбрости, честитости. На њеном примеру, млади Стеван Врачар је изградио своју личност, беспримерне доброте, високог морала и храбрости. Такав карактер му је био ослонац али и препрека у друштву, у коме су постојале и другачије вредности и склоности.

Четири разреда основне школе је завршио у свом родном месту. Наредних шест разреда завршио је у Петровграду, у једној од најстаријих гимназија у Краљевини Југославији (1938–1994). Био је одличан ученик. Због рата морао је прекинути школовање. Наставио је седми и осми разред гимназије у Вршцу, где је положио и велику матуру (1945–1947).

На Правни факултет у Београду уписао се 1947. године. Дипломи-

рао је 1951. године. Добио је стипендију за последипломске студије, које је отпочео исте године на Правном факултету Универзитета у Београду. За асистента на предмету Теорија државе и права је изабран 1954. године. Докторску дисертацију Социјална садржина функције државно-правног поретка одбранио је крајем 1960. године. За доцента је изабран почетком 1962. године. Имао је дугу и успешну каријеру, прекидану незаслуженим казнама зато што је волео и борио се за своју отаџбину. За редовног професора изабран је 1983. године. Предавао је, поред Увода у право, Филозофију права, Теорију државе и права и Методологију права. Пензионисан је 1992. године. И после пензионисања, предавао је Методологију права, на пос-

ледипломским студијама, још једну деценију.

Свој научни рад, професор Врачар је почео у раздобљу великих преображаја у Југославији. Наговештено је напуштање ортодоксног државног социјализма и изградња самоуправљачког друштва. Уверен у неминовност тих промена, професор Врачар је себи дао задатак да изгради нову концепцију о улози државе у социјалистичком друштву. Брижљиво је припремао концепцију на којој ће засновати своју докторску расправу. На темељу те концепције, израдио је кохерентан систем дисертације, што је било од великог значаја, с обзиром да је проблематика дисертације била и остала попришту идеолошког живота, утицаја, противречности и њиховог разрешавања.

Концепцију Врачареве дисертације чини више међусобно повезаних поставки. Полазећи од тада неупитног става да је марксизам исходште и општа методолошка претпоставка научног рада, Врачар је устврдио да се марксизам схвата догматски и да се налази на нивоу који је далеко испод онога што су дали класици марксизма. С друге стране, Врачар је указао на потребу да се марксизам прилагоди потребама савременог друштва и да се једноставним позивањем на Марксова дела не остварује тај задатак. Стога, у центар своје анализе, Врачар је ставио процес политичког конституисања друштва, који постоји у сваком глобално друштву. Утврђујући поставку о јединству државе и права, професор Врачар је устврдио да државно-правни поредак проистиче и егзистира првенствено у оквирима процеса политичког конституисања друштва. Тај процес непосредно детерминише постојање државно-правног поретка, а не процес класне диференцијације. Класна структура друштва, према Врачаревом мишљењу, предствља једну структуру глобалног друштва која је нешто друго и различито од државно-правног поретка као елемента так-

вог друштва. Ти се елементи у свом историјском развоју показује с одређеним односима паралелизма, а не безусловне функционалне зависности. Стога, по Врачаревом мишљењу, нестанак класне структуре не доводи аутоматски до нестанка државно-правног поретка.

Полазећи од таквих поставки, професор Врачар је закључио да у социјализму као неklasном друштву државно-правни поредак не нестаје и да не може нестати, односно он не „одумире“ у популарном значењу те речи.

Из повезивања с процесом политичког конституисања друштва проистичу, према Врачаревом мишљењу, не само суштински елементи структуре државно-правног поретка, него и социјална садржина његове функције. Та садржина је изванредно сложена, па се може посматрати у најразличитијим аспектима (класна и друштвена функција државно-правног поретка). Главни моменти садржине друштвене функције државно-правног поретка су: вршење регулаторне улоге у основним друштвеним процесима; реализација друштвеног интереса и, најзад, конституисање солидарне заједнице.

Професор Врачар је имао ретку част да сарађује с горостасом наше правне мисли, академиком Радомиром Д. Лукићем. Како још његова дисертација није била објављена све до 1965. године, мало студената је препознавало у то време у професору Врачару будуће велико име наше правне науке. Но, једна дискусија о појму права са становишта правне теорије и позитивноправних научних дисциплина, одржана 1963. године на Правном факултету Универзитета у Београду, учинила је Врачарево име познатим. Уследила је затим расправа о плурализму у социјалистичкој демократији, која није била дочекана на нож од политичких цензора. Охрабрен, проф. Врачар објављује у часопису Гледишта (број 8–9/1967) чланак Партијски монополизам и политичка моћ друштвених група.

Тим чланком зашпочете су невоље професора Врачара. Након учешћа у „Јуну 1968“ и прилога расправи о уставним аманданима, одржаној на Правном факултету Универзитета у Београду, удаљен је из наставе и премештен у Институт за правне и друштвене науке на Правном факултету у Београду 1972. године. Његов прилог „Тзв. Уставни амандмани су израз друштвене кризе, али нису и излаз из ове кризе“ показао се историјски вредним. Нажалост, у српском друштву најбољи често не бивају награђени него кажњени. Тако се професор Врачар, у том погледу, придружио великанима наше правне мисли: Ђорђу Тасићу, Томи Живановићу, Живојину Перићу, Слободану Јовановићу и многим другим.

Професора Врачара нема физички више међу нама. Но, његова научна дела (поред наведене докторске дисертације, најзначајнија су Структуралност филозофије права и Преиспитивање правне методологије), његов беспрекорни морални лик и изузетна доброта остају вечно записани у нашим сећањима. Све док траје незаборав, професор Врачар је са нама на Правном факултету Универзитета у Београду, који је увек волео, чак и у моментима кад му је чињена неправда. ■

приредио Будимир Кошуткић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
378(497.11)

ACTA diurna : билтен Правног факултета Универзитета у Београду / уредник Војислав Станимировић. – 2004, бр. 1 (октобар) – . – Београд (Булевар краља Александра 67) : Правни факултет Универзитета у Београду, 2004 – (Београд : Досије). – 29 cm

Двомесечно. – Наставља традицију билтена који је излазио у периоду од 1990–1997. године под истим насловом
ISSN 1820-3981 = Acta diurna (Београд)
COBISS.SR-ID 118246156

KORISNICI INTERNETA

Dugo smo bili među najgorima u Evropi po korišćenju Interneta, ali prema skorajšim podacima Srbija je ispred Grčke i Bugarske.

STUDENTI BEOGRADSKOG PRAVNOG FAKULTETA

Zauzeli su treće mesto na upravo završenom međunarodnom takmičenju iz oblasti arbitraže i međunarodnog trgovinskog prava u Beču.

BEOGRADSKJE KNJIŽARE

Ni u jednoj velikoj knjižari od Doma omladine do Kalemegdana ne može se naći knjiga „Neznani“ Novice Todića, za koju je autor nedavno dobio prestižnu nagradu „Meša Selimović“.

VANDALI IZ DESPOTOVCA

Srušili i oštetili nekoliko spomenika na despotovačkom groblju.

Uspeh za celu akademsku zajednicu

ARBITRAŽA

Београд - Студенти Правног факултета oстварили su највећи успех u историји oве високошколске установе. На светском такмичењу из области арбитраже...

ПРИЈЕМ ЗА СТУДЕНТЕ КОЈИ СУ НА ТАКМИЧЕЊУ У БЕЧУ ОСВОЈИЛИ ТРЕЋЕ МЕСТО

ОНИ СУ НАША БУДУЋНОСТ

Факултет је наградио студенте и професоре са по 20.000 динара

...ских универziteta из седамдесетак маља. И иза себе оставили колеге ч... је матерњи језик управо енглеск... Београдска екипа у саставу Марја Марошан, Милош Бингулац, Наташа Лалатовић, Олга Цветковић, Др...

Чекки uspeh studenata Pravnog

Na engleskom bolji od

Prijem za takmicare

Студенти Правног факултета у Београду пласирали се у финале међународног такмичења из области арбитраже и трговинског права. **Трећи на свету у арбитражи**

...je da Srbija, bez obzira na rezultate, svatlu budućnost. - Njena budućnost su studenti prava koji su u Beču pokazali da mogu da ostvare internacionalni uspeh i da se... kinama iz celog

Пријем за успешне студенте на такмичењу у познавању права **За разбијаче су чули и бечки таксисти**